

KOLEKCJONER ŚWIATA

Oglądając prezentowane na wystawie w Muzeum Sztuki obiekty, odkrywamy fragmenty rzeczywistości, które są nam bardzo dobrze znane. Foldery reklamowe, pocztówki, pudełka po papierosach, opakowania po żywności i kosmetykach tworzą kolekcję, która mogłaby powstać w każdym zakątku świata. Można by zapytać, dlaczego? Odpowiedzi na to pytanie udziela Hüseyin Bahri Alptekin. Artysta w swoim najnowszym projekcie porusza problem procesu globalizacji, który prowadzi do coraz większej współzależności i integracji gospodarek, kultur, a także do ujednoczenia towarów. Działania Alptekina polegają na rejestrowaniu i gromadzeniu obrazów, znaków i towarów, które spotyka podczas swoich podróży. W ten sposób tworzy niepowtarzalną kolekcję „zajść, zdarzeń, okoliczności, przypadków, sytuacji”, które prezentuje w formie fotografii, instalacji, kolaży i obiektów.

Prace z cyklu *Heterotropia* są rodzajem archiwum zgromadzonych przez autora obiektów.

Przedmioty te można nazwać materialnymi pamiątkami. Są to bilety, hotelowe rachunki, ulotki reklamowe, etykiety po butelkach itp. Dopiero zebranie ich w większą grupę, a następnie segregacja pozwoliły dostrzec zbiorowe ikony i wyobrażenia, które się powtarzają.

Z kolei instalacje Alptekin'a pokazują proces przenikania się elementów różnych kultur. Mechanizm ten widoczny jest głównie w przestrzeni miejskiej w formie różnego rodzaju "nieautentycznych" obrazów. Przykładem jest praca pt. *Kara-Kara* przypominająca ogromną torbę, na froncie której znajduje się logo amerykańskiej marki papierosów Camel. Choć papierosy zawierają w mieszance m.in. turecki tytoń, opakowanie przedstawia egipskie piramidy. Pojęcie globalizacji wiąże się zatem z mechanizmem przetwarzania pewnych mitologii i kreowania nowych „falszywych” fantazmatów. Z kolei instalacja *Heimat-Toprak* łączy niemieckie określenie „ojczyzna” z tureckim słowem „ziemia”, uruchamiając podobne, lecz nietożsame skojarzenia. Artysta oba słowa zestawia na ogromnej, wykonanej z cekinów fladze, która nawiązuje do wyobrażeń o materialnej kulturze Orientu. Opisane procesy są wynikiem pewnych projekcji wyobrażeń, będących wytworami "stykających się" ze sobą odmiennych kultur.

W pracach autora również zwykli ludzie, zbieracze śmieci, robotnicy, mieszkańcy przedmieść są bohaterami. W cyklu krótkich zapisów wideo pod tytułem *Zdarzenia* artysta rejestruje codzienne sytuacje z ich udziałem. Stają się one pewnymi uniwersalnymi zajściami, które mogą wydarzyć się wszędzie.

W swoim najnowszym projekcie Hüseyin Bahri Alptekin nie odnosi się do opisanych procesów w sposób krytyczny. Jego działania stwierdzają raczej fakt, jakim jest proces globalizacji. Można powiedzieć, że artysta niczym badacz przygląda się tym mechanizmom i skrupulatnie wszystkie dokumentuje.

Hüseyin Bahri Alptekin (1957-2007) - artysta, pisarz, krytyk sztuki, pedagog, inicjator kolektywnych działań artystycznych (Grup Grip-in, Biuro podróży „Słoń morski”, Bunker Research Group). Studiował estetykę, filozofię i socjologię na Uniwersytecie Hacettepe w Ankarze (1977-1981), na Wydziale Filozofii Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne w Paryżu uzyskał dyplom z teorii gier (1983). Kontynuował tam edukację na studiach doktoranckich (1984-1988). Alptekin uczestniczył w licznych biennale (Cetinje 2002, Iasi 2003, Tirana 2003, Hawana 2003, San Sebastian 2004, Tirana 2005, Sztambuł 2006, Wenecja 2007) i zbiorowych wystawach tematycznych (m.in. Iskorpit: Recent Art from İstanbul, Haus der Kulturen der Welt, Berlin 1998 oraz Badischer Kunstverein, Karlsruhe 1999; Total Global, Museum für Gegenwartskunst, Basel 2000; In Search of Balkania, Neue Gallery, Graz 2002; How Latitudes Become Forms: Art in a Global Age, Walker Art Center, Minneapolis 2003; Bal / Kan: Blut und Honig, Sammlung ESSL, Klosterneuburg 2003).

Wystawa czynna do 16 lutego 2014.